

שאל

אביר ויריד

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:10

יציאת השבת: 18:10

כ"א אדר א' תשע"ד

גיליון מס' 156

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שלבת

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם
ביום השבת" (ל"ה, ג')

שבת הוא יום מנוחה ושעתו של הקהל פנויה לעסוק בענייני קהילה, לחוות דעות בנוגע לרבנים, חזנים, שוחטים, שמשים, תלמוד תורה, מקווה וכיוצא באלה. לפיכך מזהיר הכתוב: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" - אל תבעירו אש של מחלוקת ביום זה. לא לשם כך ניתנה השבת. אמנם שבת הוא יום למנוחה, אבל גם - וקדושה... (של"ה ועקדה)

מה טעם נאסרה מלאכה זו במיוחד? משום שבלוחות הראשונות נאמר טעמה של שבת, מפני שהבריאה היתה בששה ימים ("כי ששת ימים עשה ה', את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש"), ואם כן הרי מקום היה לומר, שבשבת אסורות רק המלאכות שבריות היתה בששת הימים הללו, אבל הבערת אש שנתרחשה רק במוצאי שבת (כאשר הקיש אדם הראשון אבן באבן - ולפיכך מברכים בורא "מאורי" האש במוצאי שבת) - לא נאסרה בשבת, היה צורך איפוא לאסור מלאכה זו בלאו מיוחד.

ואכן במשנה תורה לא נאמר פסוק מיוחד על הבערת אש, לפי שבלוחות השניות כבר נאמר טעם נוסף לשבת, משום יציאת מצרים ("וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויוציאך ה' אלהיך משם ביד חזקה ובזרוע נטויה"), ואם כן ממילא לא היתה עוד שום סברה להבדיל בין הבערת אש ובין מלאכות אחרות. (תפארת יהונתן)

עבירה שנעשית בשבת הריהי חמורה פי כמה מעבירה הנעשית בחול, שכן אם אש הגיהנום נכבית משמגיע יום השבת - הרי לכשעוברים עבירה בשבת הריהי חוזרת ונדלקת.

לפיכך מזהירה התורה: אל תבעירו בשבת את אש הגיהנום בעוונותיכם.

בשבת צריך אדם להיזהר משנה זהירות מפני עבירה כלשהי. (אלשיך)

מעינה של תורה

1. "ששת ימים תיעשה מלאכה". מה למדים מכך? (ברכות ל"ה.) מהמילה תיעשה (ולא כתוב תעשה) נלמד שאם ישראל זכו, מלאכתם נעשית ע"י אחרים.
2. מדוע הקדים הקב"ה את הציווי על השבת לפני מלאכת המשכן? כדי ללמדנו שמלאכת המשכן אינה דוחה את השבת.
3. א. כמה סוגי מלאכות היו במשכן? ב. מה למדים מהן לגבי השבת? א. 39 מלאכות. ב. כל המלאכות הללו אסורות בשבת.
4. כמה ככרות היו בלחם הפנים ואיזה נס אירע בו? 12 ככרות שנשארו חמות במשך שבוע שלם!
5. "כל נדיב לב הביאו חח ונזם" (ל"ה, 22). א. באילו איברים מונחים התכשיטים חח ונזם? ב. ציין פתגם מפורסם הקשור לנזם. א. נזם - תכשיט באף, חח - צמיד בזרוע. ב. נזם זהב באף חזיר.
6. "בצלאל בן אורי בן חור". מי היה חור ובאיזה אירוע הוא מת? בנה של מרים, נהרג במעשה העגל.
7. מה למדים מכך שמידותיו של הארון חצויות? הארון מסמל את לומדי התורה- ללמדנו שלעולם ירגיש הלומד שהוא נמצא רק במחצית הדרך.
8. בן כמה היה בצלאל כשהקים את המשכן? (עיין סנהדרין ס"ט:). בן 13 שנים!
9. מה ההבדל בין נדבת הנשיאים בחנוכת המזבח לעומת חנוכת המשכן? בחנוכת המזבח הם התנדבו ראשונים ואילו במשכן היו
10. "טוו את העיזים". מה האומנות המיוחדת בכך? טוו את הצמר בעודו מחובר לגוף העיזים מבלי לגזוז אותו קודם!
11. כמה יריעות עזים היו במשכן וכנגד מה מספר זה? 11 יריעות כנגד 11 סממני הקטורת ו-11 האורים.
12. "ויכלא העם מהביא" (תרומות). על מה נאמר עוד בתורה הביטוי "ויכלא"? במבול נאמר: "ויכלא הגשם" (בראשית ח, 2).
13. מה ניתן לדייק מהפסוק: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם"? א. לרבות בארץ ובחול. ב. למעט את המקדש שבו לא חל איסור זה בשבת.
14. "ויעש בצלאל את הארון עצי שיטים". מדוע נזכר רק שמו של בצלאל על עשיית הארון? א. בגלל שרק בצלאל ידע את סוד הארון (בעל הטורים). ב. בגלל שפעל במסירות נפש רבה יותר מהאחרים (רש"י).
15. מה למדים מכך שהמשכן היה עשוי מעצי שיטים? למדים שאסור לאדם להשחית עצי פרי לצורך בנין שהרי גם הקב"ה בחר בעץ סרק.
16. איזו מלאכה עשו: א. כל אישה חכמת לב? ב. כל איש חכם לב? א. טוו (ל"ה 15). ב. היריעות (ל"ו, 8)
17. כיצד נקראים בפרשתנו מרכיבי האוהל: א. המקלות? ב. החבלים? א. יתדות. ב. מיתרים.
18. לי אות כפולה ואני תכשיט, לי אות כפולה ואני בד משובח. מי אנו? התכשיט= חח (צמיד). הבד= שש.

לא יודע לחתום

אחד מן העיירה, שכלתה לו פרנסתו, נמלך ושינה מקומו ויצא לכרך גדול. ביקש להיות שם שמש ב"מניין" קטן ולא עלתה בידו, משום שלא היה בקי בכתב ולא ידע לרשום סדר העליות וחשבון הנדרים והנדבות. ראה שאין לו תקנה ונעשה רוכל: תלה לו ארגז מלפניו והתחיל מחזיר על הקסרקטין שבכרך ומוכר לחיילים ולקצינים סיגריות וגפרורים וכיוצא בזה.

לימים הטיל הקדוש ברוך הוא מלחמה גדולה בעולם ואותו רוכל עלה לעושר. תחילה החליף ארגזו בחנות, אחר-כך החליף חנותו במחסן, ולסוף נעשה קבלן והיה משביר למלכות צורכי-החזית. וכשהגיע שעתו לחתום על קבלנות של מאות-אלפים, טבל אגודלו בדיו והניחו על הנייר לשם סימן. תמה הגנרל העומד מצד המלכות ואמר לו:

אדוני קבלן, מפני מה אין אתה חותם כדרך שבני אדם חותמים?

השיב הקבלן:

כתב לא למד עבדך מימיו.

שרק הגנרל בשפתיו מחמת פליאה ואמר:

אם כשאינך יודע כתיבה וחתימה הגעת לכך, למה היית מגיע אילו ידעת! החזיר לו הקבלן:

יהי שם ה' מבורך שאיני יודע. אילו ידעתי כתיבה וחתימה, הייתי מגיע - עד כדי להיות שמש ב"מניין" הקטן.

"כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא..."

"הן דין, הן רחמים - כולה לטובתך, מחמת אהבה שהקב"ה אוהב אותך, כמו שכתוב: 'את אשר יאהב ה' יוכיח'... על ידי הדבקות של אדם באין-סוף... שידע שכולו טוב וכולו אחד."

"וזה שאמר משה לדורו: 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים', כי משה הוא כחינת אין, ודורו הדבוקים אליו ראוי להם לדעת.. כחינת ה' הוא האלוקים."

(ליקוטי מוהר"ן ח"א ד)

1. **ויקהל** משה את כל עדת בני ישראל (ל"ה, א') - מתי הקהיל משה את כל העדה? (רש"י).

שבת

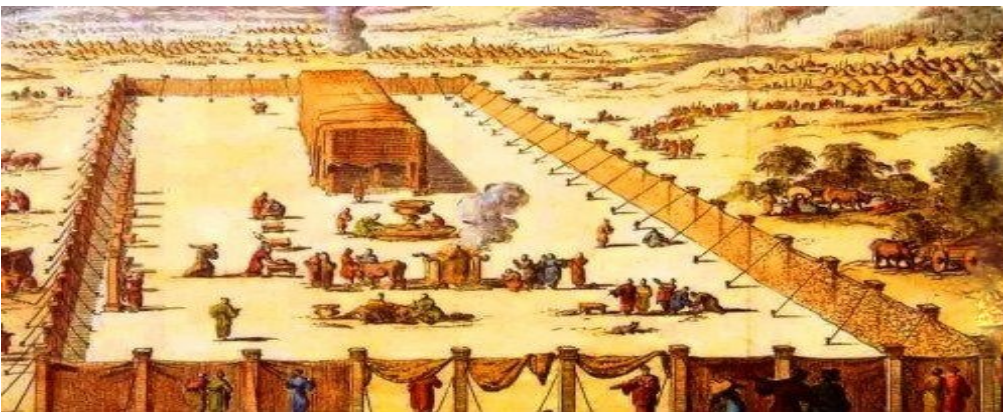
1. "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי..." (ל"ה, ב) - מדוע הקדימה התורה את פרשת שבת לבניין המשכן? (רש"י ד"ה ששת ימים)
 2. מה ענשו של מחלל שבת? (ל"ה, ב)

בניית המשכן

1. "והקשאים הביאו את אבני השם ואת אבני המלאים..." (ל"ה, כ"ז, רש"י)
 2. מדוע הביאו הנשיאים רק את אבני החושן?

3. מדוע התורה החסירה את האות "י" מהמילה "נשיאים"?
 4. "את השלחן ואת בדיו, ואת כל פליו; ואת, לחם הפנים" (ל"ה, י"ג) - מדוע נוסף כינוי מיוחד ללחם. (רש"י)
 5. מהי הבשורה המשמחת שמקבל משה בפרק ל"ו ומה הוא מצווה לעשות? (פסוקים ה' ו')

www.pirsuma.com

השלם את הפסוק

ויעש _____, וזהב טהור: אבנים וזוהר, ואמה וזוהר רזבבה.

את הארץ ואת בדיו, את הכפרת; ואת, _____ המסך.

ויעש, את הזוהר: לפאת נגב _____, קלעי הזוהר שיש משור, מאה, באמה.

_____, נתן בלבבו: הוא, ואהליאב בן-אוזיסמך למטה-דן.

ויאמר משה אל בני ישראל, _____ קרא ה' בשם, בצלאל בן אורי בן זור, למטה יהודה.

וכל היתרת למושכן _____, סביב נוזשת.

ויעש קרנתיו, על ארבע _____ מפניו, היו קרנתיו; ויצף אתו, נוזשת.

וימלא אתו, _____ אלקים, בזכמה בתבונה ובדעת, ובכל מלאכה.

ויעש, את הפרכת, תכלת וארגמן ותולעת שני, ויש משור; מעשה _____ עשה אתה, כרבים.

השלימו את המילים החסרות בפסוק, חברו את האותיות הראשונות בכל מילה ותקבלו ביטוי הקשור לפרשה

הלימוד בעלון מוקדש לזכות ענבל בת נורית

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com
 לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha